

Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluiden (Monineuvo) kehittämishankkeeseen osallistuminen

Kaupunginhallitus 21.08.2023 § 269
251/00.01.05/2022

Valmistelija: kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila ja koordinaattori Kirsi Hafeez, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Tiivistelmä

Raision kaupunki on osallistunut maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluita tarjoavaan hankkeeseen jo vuodesta 2021 alkaen. Työ- ja elinkeinoministeriön rahoittama hanke on saanut myönteisen rahoituspäätöksen kesäkuussa 2023, joka mahdollistaisi hankkeen jatkumisen. Hankkeen ylläpitämä toiminta tulee olemaan vuoden 2025 alusta kuntien lakisääteisesti tarjoamaa palvelukokonaisuutta.

Selostus asiasta

Raision kaupunki on osallistunut 1.9.2021 lähtien hankkeeseen, jossa kehitetään maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluita Varsinais-Suomessa. Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on rahoittanut hanketta. Rahoittajavastuu on siirtynyt Hämeen ELY-keskukselle, joka on antanut 21.6.2023 myönteisen rahoituspäätöksen Varsinais-Suomen hankkeelle maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluiden vakiinnuttamiseen ajalla 1.9.2023 - 31.8.2024.

Keskeisenä tavoitteena on tehostaa ja nopeuttaa maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä luomalla ohjaus- ja neuvontapalveluihin valtakunnallinen verkosto, joka kattaa vieraskielisten määrältään keskeiset kaupungit ja maakuntakeskukset. Avustuksella pyritään käynnissä olevan toiminnan vakiinnuttamiseen siten, että se jatkuu katkeamattomana kotoutumislain kokonaisuudistuksen tullessa voimaan 1.1.2025. Uuden kotoutumislain mukaan kuntien tulee osana kotoutumispalveluita vahvistaa matalan kynnyksen ohjauksen ja neuvonnan saatavuutta kaikille Suomeen muuttaneille maahanmuuton perusteesta, elämäntilanteesta tai maassa asutusta ajasta riippumatta. Vuodesta 2025 alkaen maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjauksen ja neuvonnan rahoitus tulee osaksi valtionosuusjärjestelmää.

Turku on koordinoitunut maakunnan keskuskaupunkina kolmen vuoden ajan maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluiden kehittämishanketta Varsinais-Suomessa. Turun lisäksi maakunnallisessa hankkeessa ovat mukana Raisio, Salo, Uusikaupunki ja Loimaa. Raisiossa on hankkeen aikana käynnistetty maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelu Monineuvo, joka toimii asiointipiste Olkkarissa. Monineuvosta ohjausta ja neuvontaa saa suomen, englannin, venäjän, arabian ja kurdin kielillä. Hankkeessa työskentelee kokopäiväinen koordinaattori, joka tekee asiakastyötä suomeksi, englanniksi ja venäjäksi. Muun kielinen neuvonta hankitaan ostopalveluna. Monineuvossa on ollut yhteensä 1256 asiakaskäyntiä/yhteydenottoa (tilanne 8.8.2023) siitä lähtien, kun palvelu on käynnistetty Raisiossa. Koordinaattori aloitti asiakastyön 1.10.2021 lähtien ja palvelu käynnistyi täysipainoisesti eri kielillä vuoden 2022 alussa. Viime vuoden elokuusta lähtien käyntien/yhteydenottojen määrä on vakiintunut noin 80 kpl per kuukausi.

Ohjausta ja neuvontaa on annettu monenlaisissa asioissa. Asiakkaita on autettu ratkaisemaan esimerkiksi työhön, koulutukseen, asumiseen ja talouteen liittyviä kysymyksiä. Heidän kanssaan on tehty hakemuksia, autettu yhteydenotoissa eri tahoihin, selvennetty palveluprosesseja ja ohjattu erilaisten palveluiden piiriin. Asiakkaita pyritään neuvomaan aina ensisijaisesti suomen kielellä. Suomenkielisen neuvonnan osuus on ollut 30 %. Suomenkielisen neuvonnan lisäksi tarvitaan kuitenkin myös omakielistä neuvontaa monimutkaisempien asioiden hoitamiseksi ja etenkin maahanmuuton alkuvaiheessa. Venäjänkielisen neuvonnan osuus on ollut 46 %, mihin on vaikuttanut ukrainalaisten asiakkaiden iso määrä. Muilla kielillä tapahtuvan neuvonnan osuudet ovat olleet: arabia 12 %, kurdi 6 % ja englanti 3 %.

Seuraavalla kaudella Varsinais-Suomen hanke aikoo jatkaa maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluiden vakiinnuttamista seuraten neljää toimintalinjaa, joita ovat maakunnallisuus, asiakaslähtöisyys, neuvojen osaamisen kehittäminen ja palvelun monikanavaisuus ja digitaalisuus. Jatkossa painopisteenä on kehittää maakunnan yhteistä digitaalista ohjausta ja neuvontaa, jolla täydennetään paikallisten neuvontapisteiden palvelutarjontaa.

Raision osahankkeen keskeisenä tavoitteena on Monineuvon vakiinnuttaminen ja vieraskielisten asukkaiden tavoittaminen laaja-alaisesti palvelun piiriin. Varsinais-Suomen kunnista Raisiossa on Turun jälkeen suhteellisesti eniten vieraskielisiä (vuonna 2022 vieraskielisten osuus oli 10,6%). Raisioon asettuneita maahanmuuttajia on asiointu International House Turun neuvontapisteissä KOP-kolmiossa ja Skanssissa. Monineuvon tarjoama lähipalvelu on vähentänyt osaltaan Turun neuvontapisteiden kuormitusta. Monineuvo on tärkeä resurssi, jolla voidaan vastata myös sodan myötä tulleiden ukrainalaisten palveluntarpeeseen. Monineuvon venäjänkielisessä neuvonnassa on asiointu jo runsaasti ukrainalaisia asiakkaita. Tähän mennessä on ollut yhteensä 423 asiakasta, joiden lähtömaa on Ukraina.

Matalan kynnyksen ohjauksella ja neuvonnalla edistetään kotoutumista ja osallisuutta siten, että asiakas saa tarvitsemansa tiedon ja löytää palveluiden piiriin. Tavoitteena on myös, että asiakas oppii ohjauksen avulla hoitamaan asioita itsenäisesti. Toimivalla ja joustavalla yhdestä paikkaa saatavalla ohjauksella ja neuvonnalla voidaan ongelmiin tarttua nopeammin ennen kuin ne ovat päässeet kasaantumaan ja kuormittamaan kalliita erityispalveluja.

Raision osahankkeen suunnitelma ensi rahoituskauden budjetiksi ajalle 1.9.2023-31.8.2024 on 59 696€. Alla on erittely kustannuslajeittain ja rahoitussuunnitelma.

Kustannuslaji	2023-2024/euro	Selitykset
Henkilöstökulut	45500	1 htv (koordinaattori)
Toimitilakulut		
Ulkopuoliset palvelut	12496	Neuvontapalvelu, käänös ja tulkkauk, viestintä
Muut kulut	1000	Matkat, tapahtumat, koulutus, materiaalikulut
Yleiskustannus	700	Tilintarkastus ja muut yleiskulut
Yhteensä	59696	
Rahoitussuunnitelma	2023-2024/euro	Selitykset
Myönnetty valtionavustus (70%)	30083	
Kunnan omarahoitusosuus (30%)	12892	
Muu julkinen rahoitus	16721	Kunnan muu rahoitus omarahoitusosuuden lisäksi
Muu rahoitus		
Yhteensä	59696	

Valtakunnallinen hankerahoitus laskee seuraavalla kaudella 3 milj. eurosta 2 milj. euroon. Tämän vuoksi hankkeet joutuivat leikkaamaan budjetteja ja kunnilta tarvitaan lisärahoitusta omarahoitusosuuksien lisäksi. Hankerahoituksen osalta kokonaiskustannukset voivat Raision osahankkeessa olla 42 975 €, josta 70 % valtionavustus kattaa 30 083 € ja Raision kaupungin 30 % omarahoitusosuus on 12 892 €. Tämän lisäksi kaupungilta tarvitaan 16 721 €, jotta palvelua voidaan jatkaa samalla laajuudella kuin tällä hetkellä. Yhteensä Raision kaupungilta tarvitaan rahoitusta 29 613 € koko rahoituskaudelle. Tästä loppuvuoden 2023 kustannuksia on laskennallisesti 9871 euroa. Hankkeen vuoden 2023 kustannukset katetaan yritys- ja työllisyyspalveluiden vuoden 2023 määrärahojen puitteissa, ensi vuoden kustannukset budjetoidaan talousarvioon 2024. Hankkeelle perustetaan uusi kustannuspaikka, rahoituksen vaatimusten mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Raision kaupunginhallitus hyväksyy Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluiden hankkeeseen osallistumisen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.